

Kőbányai Barlangkutató és
Hegymászó Szakosztály

1977.

A Kőbányai Barlangkutató és
Hegymászó Szakosztály
1977 évi jelentése

Szöllősi-Arany-lyuk

T A R T A L O M

	lap
1/ Fedőlap-1 db fotó	1
2/ Tartalomjegyzék	1
3/ Szakosztályi beszám.	4
4/ 2 db fotó	1
5/ 4630-as kataszteri egység	6
6/ 2 db fotó	1
7/ 8 db térképlap	8
8/ 2 db fotó	1
9/ Kutatótáborok	3
10/ 2 db havi program	2
11/ "Gerecse" csoport jel.	3
12/ "Fényes Elek" csoport jel.	2
13/ "Pilis" csoport jel.	1
14/Dr.Kordos László szak- véleménye	1
15/ Biztonsági utmutató	3

Mellékelve:

16/ Klimatológiai adatsor	3
17/ Vértess László-barlang hőmérséklet ingadozása / grafikon /	1

Beszámoló a Kőbányai Barlangkutató és Hegymászó
Szakosztály 1977 évi tevékenységéről.

Általános statisztikai adatok:

Szakosztályunk az 1977-es évben négy csoportban / ebből egy hegyászó-magashegyjáró csoport/ összesen 74 fővel dolgozott. Az 1977-ben javasolt 5 fővel együtt 45 a felnőtt MKBT tagok száma. A beérkezett 104 túrajelentés alapján 63 munkatúrát, 14 "nyílt" barlangtúrát, 7 felszíni sziklamászó gyakorló túrát, 6 külföldi hegyászótúrát és 3 kutatótábort rendeztünk. Résztvettünk 10 találkozón ill. ünnepi túrán, s egy külföldi hegyimentésen. Megmozdulásainkon résztvett 1113 tag és 117 vendég. A szakosztály tagjai között 21 alapfokú túravezető, 4 ezüstjelvényes túravezető, 1 magashegyi túravezető van és 14 tagunk végzett az elmúlt években alapfokú hegyászó tanfolyamot. 1977-ben 9500 társadalmi munkaórát dolgoztunk a táborok és munkatúrák alatt.

A kutatómunka munkahelyenkénti részletezése:

Tőrekvés-barlang

Az 1964-ben felfedezett/Lendvay Á, Sauer F, Soltész L/ és kibontott kisebb üreget 1973-ban kezdtük el feltárni. A munka kezdeti szakaszában löszerek kerültek elő, emiatt a feltárást egy időre leállítottuk. Az ezt követő években a feltételezett paleontológiai leletek és deponálási nehézségek miatt nem volt kielégítő a feltárókutatás hatásfoka. Ebben az évben 4200 vödror anyagot bontottunk ki és deponáltunk folyamatos ellenőrzés mellett. Szép gömbfűlkék után 11 méter mélységben már látványos - hidrotermális eredetű - kristályokkal borított mészkőtömbök között dolgoztunk. A jelenleg 13 méter mély barlangot az idén három alkalommal térképeztük. Térkép készült a tavaszi kutatótábor végén - majd miután egy társaság engedély nélküli feltárást végzett s ennek során mintegy 3 m³ anyagot eltávolított a barlangból - felmértük nyári táborunk előtt is. Őszi kutatótáborunk végén elkészítettük a harmadik térképet is. Az OTVH Barlangtani Intézetétől kértük a barlang lezárási engedélyét, mert távollétünkben az ideiglenes jelleggel lezárt barlangot állandóan feltörték.

A harántolt rétegek rövid leírása:

- 0 - 0,3 méterig : humuszos, mészkőtörmelékös réteg recens csontmaradványokkal
- 0,3 - 1,5 " : humuszos réteg mészkősziklákkal, recens csontmaradványok
- 1,5 - 3,1 " : tömör agyagos-lössös réteg monstre sziklatömbökkel

- 3,1 - 5,2 méterig : tömör agyagos-lösszós réteg "mészgumókkal", szikla-tömbökkel
5,2 - 5,3 " : mészkőkavics-homok réteg
5,3 - 7,2 " : tömör agyagos-lösszós réteg "mészgumókkal", szikla-tömbökkel
7,2 - 7,4 " : mészkőkavics, homok és kvarckavics!!!! réteg
7,4 - 11 " : tömör agyagos-lösszós réteg "mészgumókkal"
11,0 - 13 " : tömör agyagos-lösszós réteg "mészgumókkal és feltűntek az első kristályokkal borított mészkőtömbök.

A mészkő és kvarckavicsok jelenléte egyértelműen hideg víz munkájának eredménye. A kavicsrétegek feletti, közötti és alatti agyagos-lösszős öszlet egy kevésbé aktív fáciens finomabb lerakódása, melynek áthalmazódása - esetleg többszöri áthalmazódása - révén keletkeztek, váltak ki a mészgumók. Maga a barlang hidrotermális eredetű forrásbarlang.

A barlang rétegeinek vizsgálatát dr. Kordos László végezte. Fáradozásáért ezúton is köszönetet mondok.

Hófehérke-barlang

Eltömődött bejáratát 5 méteres hordalék-réteg alól ásták ki Földi Tibor vezetésével a kutatók. A barlangba 1977 november 6-án jutottak be, s több szűkület kibontása után pillanatnyilag 9-10 méter mélységben dolgoznak. A várható további munkálatokra való tekintettel tekintélyes ácsolatot és deppót készítettek.

Tatabányai-Bányász-barlang

A Turul-parkerdőben lévő rendkívül omlásveszélyes barlang biztosítása és eltömése sürgős és halaszthatatlan feladatunk volt. Az omlásban elhelyezkedő bejárat és a követő szakaszok mintegy természetes "lavina-gurítóként" funkcionáltak, s állandóan veszélyeztették a lent dolgozókat. Szécsényi László vezetésével a veszélyes szakaszt kutatóink több helyen zárták, majd a kiránculókra való tekintettel bejáratát eltorlaszolták.

Szöllősi-Arany-lyuk /évi programon túl!/ A több ponton nyelő barlang "vizvédelmét megoldottuk a befolyó vizek határozott megvezetésével. A gyors anyagszállítás érdekében a járatokat több helyen tágitottuk. Feltáró kutatása megindult.

Rejtett-barlang /évi programon túl!/
Próbabontást végeztünk ebben a kis forrásbarlangban is. Évvégéig eltávolítottunk 970 vödör anyagot. A láthatólag lefelé mélyülő barlang kutatási engedélyét kérni fogjuk.

Névtelen-nyelők

Kibontottunk 1500 vödör hordalékot. Felszíni szűrőgátsort építettünk.

Pilis-nyégi-viznyelőbarlang

Sajnos az idén alig-alig tudtuk részvételét kivenni az itt folyó munkákból. Szervezetten két alkalommal dolgoztak itt a Pilis-csoport tagjai, de hosszútávon csak Szécsényi László és Tóth Csaba vett részt a dorogi kutatókkal közösen végzett feltárásban.

Ajándék-barlang

Több erőgyengítő deppót építettünk a nagy lejtőszög miatt. Mintegy 5 m³ kőtörmelékkel távolítottuk el a barlangból. A bejárat környékét biztosítottuk.

A továbbiakban kérem figyelembe venni Gáspár József jelentését az 1977 évi kutatótáborokról.

Egyéb munkák:

Lendvay Ákos vezetésével felmérések folytak a Szöllősi-Arany-lyuk, a Törekvés-barlangokban. Ezen kívül három kisebb üreg felmérése megtörtént.

Tihanyi Péter és Lendvay Ákos a 4630-as kataszteri egységen belül elhelyezkedő karsztjelenségek topográfiai helyzetét állapította meg.

Fotodokumentáció készült - ill kiegészült - a Szöllősi-Arany-lyuk, Törekvés-, Lengyel-, Vértés László-barlangokról. /Belső felvételek.

Felfestettük a 4630-as kataszteri egységen belül fekvő barlangok bejáratára a kataszteri számokat. /sárga alap-fekete szám/ 1978-ban a barlangok belső szakaszába is felfestjük a számokat. Tudomásom szerint országosan is ez az első terület, amely már terepen is látható számozással van ellátva!

Előkészítettük és a sárga alap felfestésével már meg is indítottuk a 4610-es kataszteri egység feldolgozását.

Az év első felében rendszeres meteorológiai mérés folyt a Vértés László-barlangban, a Szöllősi-Arany-lyukban, a Törekvés-, Ajándék-, Klastrom-barlangokban.

Lendvay Ákos a III. Barlangtherápiai és Klimatológiai Anket alkalmával előadást tartott "Mikroklíma vizsgálatok a Gerecse és a Pilis barlangjaiban" címmel.

A Barlangkutatók Országos Vándorgyűlésén 8 fővel résztvettünk.

Az 1977 évi Közgyűlésen 8 küldöttel képviseltettük magunkat.

A Társulat jutalmazta Almási Sándor, Hermann Béla, Gáspár József kutatótársunkat.

Brünnben négy kutatónk volt jelen.

Lendvay Ákos az MTEZ megbízásából magashegyi túrát vezetett a Fogarasi havasokba - 16 résztvevő

Bokodi Attila vezetésével 4 fő francia és spanyol magasheggyekkel ismerkedett. Társaival együtt több háromezres csúcsra jutott fel. Több barlangot is felkerestek.

Farkas Béla másodmagával a Juli-Alpokban túrázott.

A Pirin-hegységben 5 fő túrázott. A Koncsettó és a Javorov túristaház között több viznyelőt és 3 barlangot jártak be. Tanulmányozták a Razlog mellett fakadó hatalmas karsztforrást is.

Jugoszláviában, a Durmitor-hegységbe Lendvay Ákos 3 fős "Expedíciót" vezetett. A tervezett programot augusztus 13 és 30 között maradéktalanul teljesítették. A hegységet ezúttal elsősorban a karsztos változásformák szempontjából vizsgálták. /magashegyi karszt!/
Még június elején Lendvay Ákos a bolgár hegyimentőkkel együttműködve hegyimentésen vett részt a Pirin-hegységben. Sajnos a mentés sikertelen volt, mert az eltűnt magyar hegymászt már holtan találták meg.

Kutatóházunkat ebben az évben 5 alkalommal törték fel. Helyreállítására igen sok energiát kellett fordítani.

1977-ben semmiféle sérülés, baleset nem fordult elő.

300 példányban sokszorosítottuk Balesetvédelmi útmutatónkát, melyet még 1970-ben dr Dénes György lektorált.

Csoport élet:

Szakosztályunk mint a Pataki István Művelődési Központ egyik "szakköre" is nyilván van tartva. Klubhelységünk - immár 5 éve - a Kőbányai Ifjúsági Házban van. Klubestjeinket, összejöveteleinket minden héten csütörtökön 18 és 21 óra között tartjuk. Rendszeres, élénk klubélet folyik a szakosztályon belül. A résztvevők száma /éves átlag/: 18,3 fő. Ebben az évben 42 klubnapunk volt megtartva. Ezeken elhangzott 28 saját erőből, 8 külső előadóval / dr Dénes György, dr Kordos László, Rockenbauer Pál, Tihanyi Péter stb./ megadott előadás. Az előadások 70 %-a dia-, ill filmelőadás volt. Az év végén kezdtük el előadássorozatunkat, mely nagyrészt átnyúlik az 1978-as évre. Előadók dr Dénes György és dr Kordos László. A 12 előadásra tervezett sorozatból 4 lett eddig megtartva. Balesetvédelmi vagy biztonságtechnikai előadás minden hónapban volt.

Kapcsolataink ebben az évben is tovább fejlődtek. Különösen jó a dorogi Kadis Ottokár, a tatabányai "Vértess László" csoportokkal és az FTC barlangkutatóival a kapcsolat.

Az 1977 évben kiemelkedő munkát végzett: Földi Tibor, Tihanyi Péter, Tóth Ilona, Kosztolányi László, Barkányi László, és a fiatal Tóth Csaba, Magyar András.

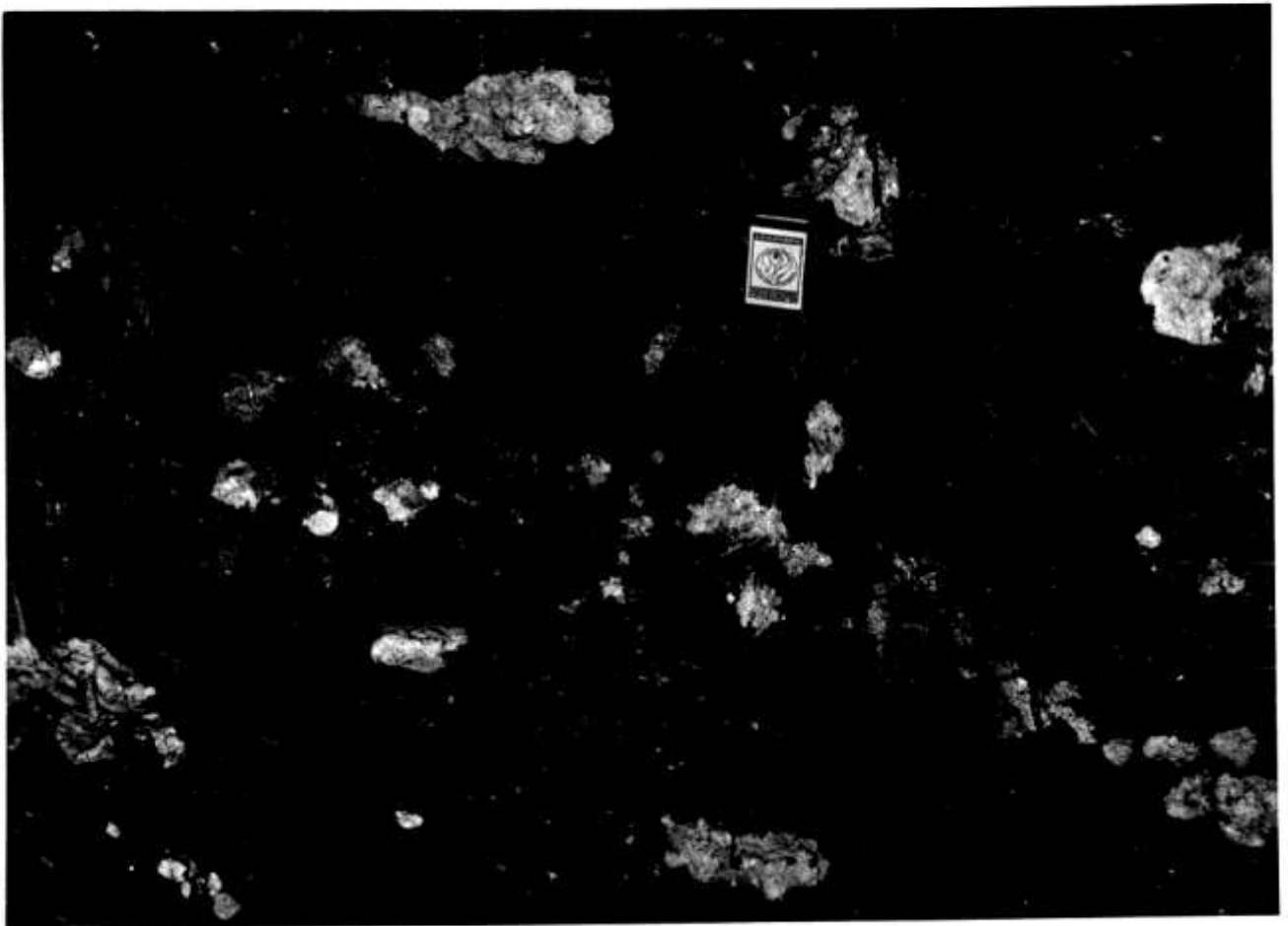
Budapest, 1978. január 15.

.....
Lendvay Ákos
szakosztályvezető

A Törekvés-barlang bejárata - 1975

*Az áthalmazódott üledék mészgumókkal
(Törekvés-barlang)*

A Gerecse-hegység 4630-as számmal jelzett kataszteri egységének jelenleg vagy a közelmúltban feltárt járattal rendelkező barlangjai és víznyelői.

Összeállította: Lendvay Ákos /Kőbányai Barlangkutató és Hegymászó Szakosztály/

Vasutépítő Törekvés I,II,III sz. barlangkutató csoportjai
Kereskedelmi Gépgyár barlangkutató szakcsoportja
"Fényes Elek" Barlangkutató Szakosztály
Kőbányai Barlangkutató és Hegymászó Szakosztály anyagából.

Ellenőrzésre és kiegészítésre felhasználva:

SCHÖNVISZKY LÁSZLÓ

DR BERTALÁN KÁROLY

Juhász Márton /"Vértess László" Barlangkutató Csoport/

Lendvay Ákos

anyaga.

1. Bivak-barlang   var: Bivak-lik /Lendvay Á.-1965/
   Bivaklik ? /Lendvay Á.-1967/
2. Denevér-barlang   var: Denevér barlang /Gaál I.-1934/
   /Vigh Gy.-1937/
3. Anonymus-üreg   var: Anonimus-üreg?/ismeretlen felfestés/
4. Háry-kőfülke
5. Kürtő-barlang
6. Pisztoly-barlang   /Lendvay Á.-1974/
7. Lokomotív-kőfülke   /A Bp. Lokomotív kutatói/
8. Szelim-lyuk   var: Szelimlyuk /Déry J.-1901/
   /Hanusz I.-1900/   Szelim-lyuk-barlang
                                      Szelim-barlang /
                                      Szelim barlang /Gaál I.-1934/
                                      Szelim ? /Gaál I.-1934 /

8. Szelim-lyuk /folytatás/   var: bánhidai Szelim barlang /Gaál I.-1937/
Szelimbarlang /Szabó F.-1955/
szin: Antrum Eperjes /Bogár F. atlasza 1821/
var: Eperjes barlang /Hunfalvy J.-1886/
szin: Szemiluka barlang /Jókai M.-/
var: Szemi lyuk
Szemi-lyuka
Szemi-luki
an: "a Kőhegy nagy barlangja" /Gaál I.-1937/
bánhidai barlang /Gaál I.-1937/
"azon kő nagy rejtekhely"
/Jankovits-Gaál I.-1800-1937/
"akkor támadt barlangszerű üreg"
/Kármán Hanusz I.-1900/
"tágas bánhidai barlang"/Gaál-1937/
" bánhidai nagy barlang"
/Gaál I.-Sárközi P.-1937/
" a bánhidi határban pedig meglehetősen
nagyága barlang..." /Fényes E.-1847/
9. Esterházy-kőfülke   var: Esterházi kőfülke /Vigh Gy.-1937/
Esterházy sziklaüreg
Esterházy kőfülke /Gaál.-1934/
szin: Bánhidai-kőfülke
10. Törekvés-barlang   var: Töri-barlang /a Vasutépítő Törekvés ku-
/Lendvay Á.-1964/   tatóinak felfestése 1964-ből/
szin: Honvéd-barlang, Katona-barlang /1970
óta több környékbéli így nevezte-ezt
követően Lendvay Á.-1975 is használta/
Inka-barlang /ismeretlen eredetű felfes-
tés 1974 után/
Sólyom-barlang /ismeretlen eredetű fel-
festés 1969-ből/
Drugics-barlang /Juhász M.-1973/
an: Turul alatti kőfülke ??? /Ravasz É.-1977
"a Turul-emlékmű alatt nyiló termális
eredetű kőfülke" ??? /Vajna Gy.-1977/
Turul-üregek, Turul-lyukak, Turul üre-
gek, Turul lyukak

11. Turul-2.sz.üreg: var: II. sz. Turul-üreg
Turul-lyuk /Gaál I.-1934/
an: Turul-üregék, Turul-lyukák
Turul üregék, Turul lyukák
12. Turul-3.sz.üreg: var: III. sz. Turul-üreg
Turul-lyuk /Gaál I.-1934/
an: Turul-üregék, Turul-lyukák
Turul üregék, Turul lyukák
13. Turul-4.sz.üreg: var: IV. sz. Turul-üreg
szin: Kutyaó-l-barlang /Sólyom F.-1973/
an: Turul-üregék, Turul-lyukák
Turul üregék, Turul lyukák
14. Csárda-barlang:
15. Giliszta-barlang: szin: Turul-lyuk /Gaál I.-1934 /
an: Turul-üregék, Turul-lyukák
Turul üregék, Turul lyukák
16. Gépgyár-barlang: szin: Turul-5.sz.üreg
V.sz. Turul-üreg
25/4-barlang
24/3-barlang
Kétbejárata-barlang
17. Turul-6.sz.üreg szin: 23/2-barlang
var: VI.sz. Turul-üreg
18. Turul-7.sz.üreg var: VII.sz. Turul-üreg
19. Rejtett-barlang: szin: 22/1 /számmal jelezve/
I. sz. Turul-üreg
20. Füstös-barlang: Turul I.sz. üreg
an: Turul-üregék, Turul-lyukák
Turul üregék, Turul lyukák
21. Lófej-barlang: szin: Hét gonosz-barlang / ismeretlen felfes-
./.

22. Lengyel-barlang: var: Lengyel barlang /Tasnádi Kubacska A
? /
szin: Ördöglyuk /népi neve Gaál I.-1934/
var: Tatabányai-Ördöglyuk
Kőhegyi-Ördöglyuk
szin: Mammutos utvesztő /Gaál I.-1934/
Mammutos-utvesztő
Mammutos-barlang
Mamut-barlang /Szilvássy Gy.-1956/
"mammutos utvesztő" /Vigh Gy.-1937/
szin:Gázos-barlang /
Gáz-barlang
an: Kőhegyi barlang /Kadic O.-1950?/
"a Szeli-barlang közelében egy
zsomboly" /Szabó F.-1955/
var:gerecsei Lengyel-barlang /Dénes Gy.
1964./
Mamutbarlang !? /Bathó M.-1962./
/B.M./
23. Lengyel-szakadék: a n: A Lengyel-barlang II. sz. aknája
szin: Szakadék-barlang
24. Nyári-barlang an: A Lengyel-barlang III. sz. aknája
/1965-ben 8m mélységig járható volt.
szin: III. sz. akna
25. Tábor-barlang
26. Tatabányai-Bányász-
barlang /Lendvai Á.1975/
szin: 7 és 8. sz. víznyelő
Kisréti-víznyelő
Csémetekerti-víznyelő
27. Vértes László-barlang szin: II. sz. víznyelő
28. Szőlősi-Arany-lyuk: var: Arany-lyuk
Tatabányai- Arany-lyuk
"aranylyuk" ponorbarlang /Vigh Gy.
1937/

28. Szőlősi-Arany-lyuk: /folytatás/ szin: 17.sz.viznyelő
an: Aranylyukak /Dienes I.-1967/
Szőlősi-Arany-lyuk viznyelői
/Lendvay Á.-1976/
"báji és szőlősi nyelők"
/Vigh Gy.-1937/Fényes E. ?/
Arany lyukak
Szőlősi nyelők
29. Hófehérke-barlang: szin: Tóni-barlang /Dienes I.-1965-66./
16.sz.viznyelő
30. Kőbánya-barlang: /Lendvay Á.-1975/ var: Kőbányai-barlang /Lendvay Á.-
1975/
szin: 25.sz.viznyelő
Ferenc-házi-viznyelő
31. Kisréti-viznyelőbarlang szin: *9.sz. viznyelő
"9.számú nyelő" /Juhász M.-1975/
32. Veres-hegyi-barlang var: Vöröshegyi-barlang /Lendvay Á.-
1965/
Vöröshegyi barlang /Vigh Gy.-
1937/
Vöröshelyi-barlang /Dienes I.-
1967/
szin: Vasutas-barlang /Juhász M.-1968/
an: Vöröshegy nyugati lejtőjére nyi-
ló barlang /Gaál I.-1934/
33. Veres-hegyi-kőfülke:
34. Alsógallai-sziklaeresz: var: Alsógallai-kőkapu ??? /Lendvay Á.-
1964./
szin: Kőkapu-barlang /Dienes I.-1968/
35. Réteg-barlang
36. Tölgyes-fülke szin: Páfrány-fülke
37. Hapci-barlang szin: 28.sz. viznyelő
/Juhász M.-1977/

38. Morgó-barlang: szin: 30.sz. víznyelő

39. Angyal-forrási-
barlang:

40. Tükör-forrási-bar-   var: Tükör forráskürtő /Juhász M.?-1976
lang: Tükör 1.sz. kut

Az anyag még nem teljes, kiegészítés és ellenőrzés alatt.

Budapest, 1978. január 10.

A Törekvés-barlang felső szakasza

Kavicsréteg az üledékben /Törekvés-barlang/

Jelentés a Kőbányai Barlangkutató és Hegymászó
Szakosztály 1977 évi kutatótáborában végzett munkákról

Szakosztályunk "Gerecse" és "Fényes Elek" csoportja közösen rendezte meg hagyományos tavaszi kutatótáborunkat. A Tatabányai-alsón megrendezett táborban Szécsényi László és Bokodi Attila vezetésével dolgozó 19 kutató értékes munkát végzett.

A Törekvés-barlangban az 1974-76 között végzett feltárást folytatták ezuttal Szécsényi László irányításával. Hat munkanap alatt 1190 vödör kitöltés és tiz nagyobb /120-200 kg/ mészkőtömb eltávolítása történt meg. Szép teljesítmény ez, ha figyelembe vesszük, hogy minden vödör anyagot ellenőriztek, nehogy az esetleg előkerülő paleontológiai v. egyéb leletek elkerüljék figyelmüket. Egy-egy nap ment el új ácsolat készítésére, a deppó kiegészítésére, valamint a bejárat erős lezárására.

A barlang kutatását különböző emberek hosszú idő óta zavarják. A kutatók távollétében a leácsolt bejáratot feltörik /ezzel nagyfokú balesetveszélyt idéznek elő!.../ a lent elhelyezett hőmérőket, higrométereket eltörik, eltulajdonítják.

A felháborító garázdaságok - no meg a valóban folyamatosan mélyülő akna fokozódó veszélyessége miatt - Lendvay Ákos szakosztályvezető írásban fordult az OTvH Barlangtani Intézetéhez, s kérte a barlang állandó lezárásához az engedélyt. Az engedély kiadásáig a tavaszi tábor utolsó napján hatalmas farönkökkel, mintegy 25 ácskapocs segítségével ideiglenes jelleggel, ám igen erősen ismételt leácsolták a barlang bejáratát. A feltárásmunka során végzett munkát térképen rögzítették.

Földi Tibor vezetésével próbabontást végeztek egy termális eredetű kisebb üregben, az ún. Rejtett-barlangban. A munka során eltávolítottak 700 vödör anyagot, amelyet szintén folyamatosan ellenőriztek. A kialakuló formák forráskürtőre engednek következtetni.

Komoly munkát igényelt a Tatabányai-Bányász-barlang jelenlegi bejáratának eltömése. A Nagy-terem feletti igen omladékos szakaszt Szécsényi László és társai több helyen leácsolták /kőhullás ellen/, majd a bejáratot - nehogy fiatal gyerekek a barlangba tévedjenek - többmázsás sziklával eltorlaszolták. Mivel a barlangot annakidején szakosztályunk tagjai felmérték, új bejárat kijelölése nem okoz nehézséget.

./.

A tábor ideje alatt, sőt a zárást követő hétvégén is beépített hőmérőkkel és asman féle aspirációs pszichóméterrel hőmérséklet változásokat regisztrált egy külön műszeres csoport.

A "Fényes Elek" és "Filis" csoport augusztus 12 és 20 között Tihanyi Péter és Földi Tibor vezetésével rendezett nyári kutató-tábor Tatabánya-alsón. A táborban 13-an vettek részt./ A gyér részvétel magyarázata: az MTSZ megbízásából Lendvay Ákos magashgyi turát vezetett a Fogarasi-havasokban. Résztvett 16 fő.../

Mivel a Törekvés-barlangban tavaszi táborunk után egy társaság engedély nélküli "Feltáró kutatást" végzett, még a nyári tábor kezdete előtt Lendvay Ákos és társai újra mérték a barlangot. Így minden kétséget kizáróan rekonstruálni lehet -szinte centiméternyi pontossággal - azt az anyagmenyiséget, amelyet nem szakosztályunk tagjai távolítottak el a barlangból.

A Törekvés-barlangból a nyári tábor alatt folyamatos ellenőrzés mellett 1408 vödör üledéket termeltek ki.

Tihanyi Péter több karsztobjektum pontos topográfiai helyzetét állapította meg, s a környék barlangjait fotózta.

A kutatók Földi Tibor vezetésével folytatták a Hófehérke-barlang eltömődött bejáratának kiásását is. Az itt várható nagyobb volumenű munkákra való tekintettel tekintélyes ácsolatot és deppót építettek. A tábor ideje alatt több gyakorló turát tettek a Vértes lászló- és Lengyel-barlangba.

Az őszi kutatótábor október 7-től 16-ig tartott. Résztvett 19 fő. A táborban résztvevők Lendvay Ákos és Földi Tibor vezetésével dolgoztak.

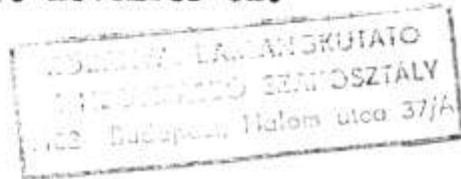
A Szóllósi-Arany-lyukban vízszint süllyesztés ill. vizelterelés céljából több helyen vésni kellett a szálkövet. A várható nagyobb mennyiségű csapadék elvezetése céljából tisztították a felszíni elterelő csatornákat ill. ujakat készítettek.

A Hófehérke-barlang bejáratának kiszabadítása érdekében mélységben két métert bontottak ki. A barlang bejárata a rendelkezésünkre álló térkép szerint maximum 1-1,5 méter mélyen lehet a jelenlegi talpszint alatt.

A Törekvés-barlangi feltárás során 11 méter mélységből hidrotermáli eredetű képződményekkel borított mészkőtömbök kerültek a felszínre.

12,5 méternél újabb, alig tarolódott képződményekkel dúsan borított tömbök mutatkoztak. 1170 vödör kitöltést távolítottak el kutatóink. A tábor utolsó három napján feltárást nem végezhattünk, mert az OTVH értesítése alapján további munkát csak muzeumi szakember irányításával lehet folytatni.

Budapest, 1977. november 02.

A handwritten signature in dark ink, appearing to read "Gáspár József". Below the signature is a horizontal line of dots.

Gáspár József
szakosztályvezető h.

Részlet az új feltárásból /Törekvés -bg/

A kataszteri számok festése

FIATALOK!
GYERTEK!
VÁRUNK!

Legyetek tagjai Klubunknak, jól fogtok szórakozni, és hasznosan tölthetitek szabadidőtöket.

KISZ SZERVEZETEK — IFJÚSÁGI KLUBOK!

1978. a VIT éve. Készüljünk együtt a VIT-re, a fiatalok KUBAI seregszemléjére.

Rendezvényeitekhez módszertani segítséget nyújtunk.

VÁRUNK BENNETEKET!

KLUBVEZETŐSÉG

PATAKY ISTVÁN
MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
ÉS IFJÚSÁGI HÁZ

Kőbányai

Ifjúsági

Klub

'78

1102 BUDAPEST
HALOM UTCA 37/A
TELEFON: 136-879

JANUÁR
havi program

BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁNUNK!

Klubunk 1978. január 2-től — 7-ig általános leltár miatt ZÁRVA.

8. VASÁRNAP

Disco 18—22 óráig
Műsorvezető: Kalovits István

9. HÉTFŐ

Spanyol nyelvtanfolyam 18—20 óráig
„A nőgyógyász válaszol” 18 órakor
Ismeretterjesztő előadás és beszélgetés meghívott előadóval.

10. KEDD

Gyermek-nyelvtanfolyam (angol) 9—11 és 16—18 óráig
Kultúrfelelősök Klubja 15 órától — Pataky Műv. Közp.
1978. évi munkaterve.
Express Klub 18—23 óráig

11. SZERDA

SZÜNNAP

12. CSÜTÖRTÖK

Barlángász Klub 18—21 óráig }
Juventus táncest 18—22 óráig }

13. PÉNTEK

Üzemi nap 18—22 óráig
Gyermek-nyelvtanfolyam (angol) 9—11 és 16—18 óráig
Gyermekműhely 16—19 óráig
Vezető: Keresztes Zsuzsa és Sinkó István
Spanyol nyelvtanfolyam 18—20 óráig

14. SZOMBAT

Gyermektánc ház 15—18 óráig
Vezető: Mészáros Emőke
Közreműködik: BÓROKAY együttes
Jazz-Rock Klub 18—22 óráig

15. VASÁRNAP

Disco 18—22 óráig
Vezető: Kalovits István

16. HÉTFŐ

Sportklub 18—21 óráig
„A repülés története”
Bánó Imre vetítéses előadása.

17. KEDD

Express Klub 18—23 óráig
Gyermek-nyelvtanfolyam 9—11 és 16—18 óráig

18. SZERDA

SZÜNNAP

19. CSÜTÖRTÖK

Barlángász Klub 18—21 óráig }
Juventus táncest 18—22 óráig }

20. PÉNTEK

Gyermek-nyelvtanfolyam 9—11 és 16—18 óráig
Gyermekműhely 16—19 óráig
Vezetik: Keresztes Dóra és Sinkó István
Spanyol nyelvtanfolyam 18—20 óráig
Ifjú Gárda Klub 18—22 óráig
Filmvetítés 20—22 óráig

21. SZOMBAT

Jazz-Rock Klub 18—22 óráig

22. VASÁRNAP

Disco 18—22 óráig
Műsorvezető: Kalovits István

23. HÉTFŐ

Szabad Klubnap
Filmvilág 19—21 óráig
Spanyol nyelvtanfolyam 18—20 óráig

24. KEDD

Gyermek-nyelvtanfolyam 9—11 és 16—18 óráig
Express Klub 18—23 óráig

25. SZERDA

SZÜNNAP

26. CSÜTÖRTÖK

Barlángász Klub 18—21 óráig }
Juventus táncest 18—22 óráig }

27. PÉNTEK

Gyermek-nyelvtanfolyam 9—11 és 16—18 óráig
Gyermekműhely 16—19 óráig
Spanyol nyelvtanfolyam 18—20 óráig
Irodalmi Pressó 19—21 óráig

28. SZOMBAT

Jazz-Rock Klub 18—22 óráig

29. VASÁRNAP

Disco 18—22 óráig
Vezető: Kalovits István

30. HÉTFŐ

Spanyol nyelvtanfolyam 18—20 óráig
Klubtaggyűlés 19—21 óráig
A 1978. évi munkaterv megbeszélése.

31. KEDD

Gyermek-nyelvtanfolyam 9—11 és 16—18 óráig
Express-Klub 18—23 óráig

26. SZOMBAT

Filmvilág III. 19 órákor.

27. VASÁRNAP

Disco Klub 18—22 óráig. Műsorvezető: Kalovits István

28. HÉTFŐ

Gyermek-nyelvtanfolyam (orosz társalgási klub) 15—17 óráig.

Spanyol nyelvtanfolyam 18—20 óráig.

Játékest 18—20 óráig.

Klubtaggyűlés 20 órákor.

29. KEDD

Gyermek-nyelvtanfolyam (angol) 9—11 óráig, 16—18 óráig

Express Klub 18—23 óráig.

Disco. Műsorvezető: Keresztes Tibor

KIÁLLÍTÁS november 14-től 29-ig:

Nemzetközi gyermekrajz kiállítás.

FIGYELEM! Az ifjúsági Klub csak érvényes klubtagsági igazolvánnyal látogatható.

VEZETŐSÉG

PATAKY ISTVÁN
MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
ÉS IFJÚSÁGI HÁZ

Köbányai

Ifjúsági

Klub

1102 BUDAPEST
HALOM UTCA 37/A
TELEFON: 136-879

'77

NOVEMBER
havi program

**KÜSZÖNTJÜK A NAGY OKTÓBERI SZOCIALISTA
FORRADALOM 60. ÉVFORDULÓJÁT!**

1. KEDD

Gyermek-nyelvtanfolyam (angol) 9—11 óráig, 16—18 óráig
Express Klub 18—23 óráig.
Disco. Műsorvezető: **Keresztes Tibor**

2. SZERDA

Barlangász Klub 19 órákor.
Az Aggteleki-karszt barlangjai. Előadó: **Dr. Dénes György**

3. CSÜTÖRTÖK

Barlangász Klub 18—21 óráig.
Juventus együttes táncestje 18—22 óráig.

4. PÉNTEK

Gyermek-nyelvtanfolyam (angol) 9—11 óráig, 16—18 óráig
Gyermekműhely 16—19 óráig.
Vezeti: **Keresztes Zsuzsa, Sinkó István**
Spanyol nyelvtanfolyam 18—20 óráig.
Ifjúgárda Klub 18—22 óráig.
Vezetőségi ülés 19 órákor.

5. SZOMBAT

Középiszkolás Klub 17—22 óráig.

6. VASÁRNAP

Disco Klub 18—22 óráig. Műsorvezető: **Kalovits István**

7. HÉTFŐ

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulója
alkalmából ünnepség és filmvetítés, 19 órákor.

8. KEDD

Gyermek-nyelvtanfolyam (angol) 9—11 óráig, 16—18 óráig
Express Klub 18—23 óráig.
Disco. Műsorvezető: **Keresztes Tibor**

9. SZERDA

Barlangász Klub 19 órákor.
Osztrák jégbarlangok. Előadó: **Dr. Dénes György**

10. CSÜTÖRTÖK

Barlangász Klub 18—21 óráig.
Juventus együttes táncestje 18—22 óráig.

11. PÉNTEK

Gyermek-nyelvtanfolyam (angol) 9—11 óráig, 16—18 óráig
Gyermekműhely 16—19 óráig.
Vezeti: **Keresztes Zsuzsa, Sinkó István**
Spanyol nyelvtanfolyam 18—20 óráig.
BLV KISZ Bizottságának klubestje 18—22 óráig.

12. SZOMBAT

Táncház a Boróka együttes közreműködésével, 18—22 óráig.
Gyermekek részére 15—18 óráig. Vezeti: **Mészáros Emőke**

13. VASÁRNAP

Disco Klub 18—22 óráig. Műsorvezető: **Kalovits István**

14. HÉTFŐ

Gyermek-nyelvtanfolyam (orosz társalgási klub) 15—17 óráig.
Spanyol nyelvtanfolyam 18—20 óráig.
Tudományos és technikai forradalom időszerű kérdései.
Fórum meghívott előadóval, 19 órákor.

15. KEDD

Gyermek-nyelvtanfolyam (angol) 9—11 óráig, 16—18 óráig
Express Klub 18—23 óráig.
Disco. Műsorvezető: **Keresztes Tibor**

16. SZERDA

KISZ Oktatási Körök propagandistáinak módszervására.
15 órákor.

17. CSÜTÖRTÖK

Barlangász Klub 18—21 óráig.
Vezeti: **Lendvay Ákos**
Tóth Ilona—Lendvay Ákos: A déli Gerecse (színes dia)
18 órákor.
Juventus együttes táncestje 18—22 óráig.

18. PÉNTEK

Gyermek-nyelvtanfolyam (angol) 9—11 óráig, 16—18 óráig
Gyermekműhely 16—19 óráig.
Vezeti: **Keresztes Zsuzsa, Sinkó István**
Spanyol nyelvtanfolyam 18—20 óráig.
Ifjúgárda Klub 18—22 óráig.

19. SZOMBAT

Irodalmi Presszó. 19 órákor. Meghívott előadóval.

20. VASÁRNAP

Disco Klub 18—22 óráig. Műsorvezető: **Kalovits István**

21. HÉTFŐ

Gyermek-nyelvtanfolyam (orosz társalgási klub) 15—17 óráig.
Spanyol nyelvtanfolyam 18—20 óráig.
Sport Klub 19—22 óráig. Sportolók élménybeszámolója.

22. KEDD

Gyermek-nyelvtanfolyam (angol) 9—11 óráig, 16—18 óráig
Express Klub 18—23 óráig.
Disco. Műsorvezető: **Keresztes Tibor**

23. SZERDA

Barlangász Klub, A Meteor-barlang.
Előadó: **Dr. Dénes György**

24. CSÜTÖRTÖK

Barlangász Klub 18—21 óráig. Vezeti: **Lendvay Ákos**
Juventus együttes táncestje 18—22 óráig.

25. PÉNTEK

Gyermek-nyelvtanfolyam (angol) 9—11 óráig, 16—18 óráig
Gyermekműhely 16—19 óráig.
Vezeti: **Keresztes Zsuzsa, Sinkó István**
Spanyol nyelvtanfolyam 18—20 óráig.
Üzemi Nap 18—22 óráig

A Kőbányai Barlangkutató és Hegymászó Szakosztály
"Gerecse" csoportjának 1977 évi jelentése

A csoport az 1977-es évet nem a legjobb előjelekkel kezdte meg. Oka az évvégi és éveleji katonai behívások, melyek 6 igen aktív taggal csökkentették a produktív létszámot. /Sajnos az önhibájukon kívül passzív tagok létszáma várhatóan 1978 közepéig még nőni fog. Egyenes következménye ez annak, hogy a csoport egy bizonyos korosztály tagjaival hirtelen erősödött meg, 1973-74-75-ben. Igaz viszont az is, hogy 1978 második felétől a leszerelések megindulása "hullámhegyre" emelheti a csoportot./

Szécsényi László, a csoport vezetője az év elején kénytelen-kelletlen tatabányai kutatóházunkra fordította a legtöbb energiát. Januártól március végéig a házat 5!!! azaz 5-t alkalommal törték fel. Szinte felesleges leírnom, hogy karbidlámpák, hálózások, kötelek, szerszámok egy-egy ilyen betörés után nem maradtak a házban... Ugyanebben az időben a Törekvés-barlang bejáratát is felfeszítették - mint az már több alkalommal tavaly is előfordult - ellopták és eltörték a lent elhelyezett hőmérőket, higrométereket, minimum-maximum hőmérőket. Ezután került sor a tavaszi kutatótáborra. Szécsényi László irányításával a Törekvés-barlang feltárását végeztük. A munkálatokat mindvégig nehezítette ill. lassította, hogy minden egyes vödör anyagot a felszínen át kellett vizsgálni, továbbá, hogy a 8 méteres aknából több mázsás sziklákat kellett kiemelni, s a meredek lejtőn csuszásmentesen elhelyezni. A tábor végére olyan pozíciót értünk el, hogy elkezdhetjük volna egy vízszintes táró hajtását. Tartottuk magunkat azonban a barlang kutatásvezetője, Lendvay Ákos utasításához, miszerint a barlangban 15 méteres mélységig csak lefelé bontunk. Így aztán - tanulva a múlt évi és idén év eleji barlangfeltörésekből - energiánkat a barlang lezárására fordítottuk. Egy teljes napig dolgoztunk a barlang biztonságos lezárásán. A 30-40 cm átmérőjű fatörzseket több mint két km távolságból cipeltük a barlanghoz, s 20-25 tövig bevert ácskapoccsal rögzítettük egymáshoz őket. Az így elkészült több mázsa súlyú ácsolat alkalmasnak látszott, hogy a barlang állandó lezárásáig az alkalmilag összeverődött garázda elemeket, vagy tapasztalatlan fiatalokat távol tartsa a barlang belsejétől. /Lendvay Ákos szakosztályvezető 1976-ban kérte az OTVH-tól a barlang lezárásának engedélyezését, majd kérését 1977-ben megismételte./ Nem így történt! Tavollétünkben a barlangot feltörték s azzal érvelve, hogy

baletveszélytől mentesítik a parkerdőt/??!!/ gőzerővel bontották az akkori talpszintről induló, látszólag vízszintesbe átmenő fülkeszerüséget... Szerencsénk volt, hogy e társaság "szaktanácsadója" nem tekinthető szakembernek, mással nem is magyarázható, hogy miért nem lefelé indították meg a bontást. Sikerült még idejében leállítani ezt az engedély nélküli "Tiókásatást", bár az abszolút laikus beavatkozás csak kárt okozott. Kibontottak ugyan mintegy 3 m³ anyagot, de jellemző módon mivel kicsit meghajolva kellett volna dolgozniuk lecsákányozták, megcsonkították az egyébként nagyon szép formájú gömbfülkét. Mindezeket fotókkal, térképekkel bizonyítani is tudjuk. Azt már szinte nem is érdemes megemlíteni, hogy ez a szintársulat bizony nem állt oda vödrönként ellenőrizni az anyagot. Az igazi megpróbáltatások azonban csak azután vártak a csoportra. Annak ellenére, hogy bizonyítani tudjuk tanukkal és fotókkal, hogy a barlang levolt ácsolva 1976 szeptembere óta, csak bizonyos emberek állandóan feltörték, cselekményük indoklására azt, hozták fel, hogy "lezártuk a balesetveszélyes barlangot"/csoda-e, hogy a Gerecse és Fényes Elek csoport tagjai párhuzamot vontak a kutatóház feltörése, kirablása és a barlang bejáratának többszöri felnyitása között...?!/ De még ha fel is tesszük, hogy ez így igaz vajon mi okból kezdték meg oly rettentő gyorsasággal a barlang bontását?... Még egy momentum, ami azt hiszem erre az ügyre jellemző. Napirenden és különböző szinten mondták nekünk, hogy "nem mindegy kinek a neve kerül a márványtáblára?" Le kívánom szögezni, hogy a szakosztály és a csoport tagjainak eszébe se jutott a "márványtábla". De ha már a "márványtáblánál" tartunk, igen is nem mindegy, hogy kinek a neve kerül rá! Azoké-e, akik a legnehezebb körülményeket, a legkönyörtelenebb munkát vállalva évek óta lelkiismeretesen, szakszerűen dolgoztak a barlangban, vagy azoké, akik a hivatalos ut hosszabb kifutását kihasználva a készbe akarnak beszélni...

Ez a "kutatásvita", amely következetesnek egyáltalán nem nevezhető, azt vonta maga után, hogy az egészségileg, idegileg egyaránt megviselt Szécsényi Lászlót kénytelenek voltunk leváltani. Szécsényi László leváltása aztán tovább gyengítette a kutatásvita által egyébként is megosztott csoportot. Tényként szögezhető le ugyanis az, hogy a mai fiatalok nagyon érzékenyen reagálnak az igazságtalanságra. Azt pedig különösen nem hajlandók elviselni, hogy éppen akkor ne legyen igazuk, amikor igazuk van.

A szakosztály vezetősége úgy határozott, hogy hagyományaink, a 15 év alatt végzett tevékenység miatt első a gerecsei terület. A Pilis

csoportot tehát az év hátralévő részében a Gerecse csoporthoz kapcsolta, s egyidejűleg Szécsényi László helyére ideiglenesen Gáspár Józsefet nevezte ki csoportvezetőnek.

Még Szécsényi László irányításával zártuk le a Tatabányai-Bányász-barlangot, amely valóban veszélyt jelentett a fiatalokra és mit sem sejtő kirándulókra nézve.

Irányításommal - 5 m vastag hordalékot átásva - jutottunk be a Hófehérke-barlang első szakaszába. A várható munkákra való tekintettel deppót és erős ácsolatot építettünk, s kialakítottunk a közelben egy táborhelyet. A várhatólag 30 m mély barlangban pillanatnyilag 8-10 m mélységben dolgozunk.

Tagjaink munkát végeztek még az Arany-lyuk vízmentesítésénél és próbabontást végeztek még az 4 éve megtalált un. Rejtett-barlangban is.

Jelentős mértékben segítettük a "Fényes Elek" csoport kataszterezési munkáit. A terület egyes részein csoportunk tagjai festették fel az azonossági számokat is.

Szaksztályunk mindhárom tatabányai táborában résztvettünk. Nem kétséges, hogy a Pilis csoporttal karöltve végzett munkánk nagymértékben hozzájárult a Szaksztály munkatervében foglaltak végrehajtásához.

Halom utcai klubunkat a csoport tagjai idejükhöz és beosztásukhoz mértén kielégítő mértékben látogatták. Rendezésünkben 4 előadás hangzott el.

Földi Tibor
.....
Földi Tibor
csoportvezető h.

Budapest, 1978. január 17.

ht.

A Kőbányai Barlangkutató és Hegymászó Szakosztály
"Fényes Elek" csoportjának 1977 évben kifejtett
tevékenysége

Törekvés-barlang:

Az év folyamán a Gerecse csoport segítségével folyamatosan igénybe véve dolgoztunk ezen a munkahelyen. 13 méteres mélységben, elszűkülő keresztmetszetben fejeztük be az ezévi feltárást. A továbbjutás kérdése ÉK-felé 2-3 méteren belül el fog dőlni. A barlang kutatását, az üledék kiemelését mindvégig gondos ellenőrzéssel végeztük, említésre méltó lelet - leszámítva a humuszrétből kibontott recens csontokat - nem került elő. Réteg- és anyagmintákat, az előkerülő csontokat folyamatosan eljuttattuk a Földtani Intézetbe, dr Kordos Lászlóhoz. Meglepetésünkre az OTvH ennek ellenére nem adta meg a kutatási engedélyt. A barlangra 1977-ben három kutatótábor lett telepítve, térképét a feltárásnak megfelelően három alkalommal elkészítettük.

Szóllósi-Arany-lyuk:

A barlangba az év első negyedében szinte nem lehetett lemenni. Folyamatosan nyelte - ráadásul több ponton - ebben az időszakban a vizet. Első lépésben a felszínen a vizeket határozott mederbe tereltük, így elértük azt, hogy a barlang nagy részében nem kell 10-15 cm mély sárban kuszni. A második félévben több helyen tágitottuk a kuszodákat, s ehhez bizony már szálkővet kellett vésni. Felmérése befejeződött. Bontását év végén elkezdtük.

Névtelen nyelő:

1500 vödör anyagot bontottunk ki különösebb eredmény nélkül. Talán 1978-ban eredményekről is be tudunk számolni.

Egyéb tevékenység:

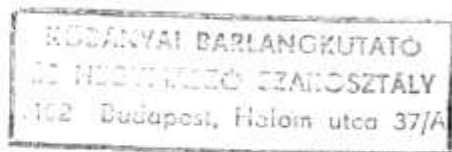
A Gerecse 4630 sz. kataszteri egységén belül lényegében befejeztük a kataszterezés második fázisát is. A bejáratokhoz sárga alapra fekete számmal felfestettük a kataszteri számokat. 1978-ban a barlangok belső szakaszába is felfestjük majd ezeket.

Tihanyi Péter a barlangi fotózásban, a karsztjelenségek felszíni pontosságában jeleskedett. Tóth Ilona a meteorológiai méréseknél és a felméréseknél vállalt a munkákból oroszlanrészt.

Aránylag sok /7 alkalom/ terepbejárás volt a területen adatgyűjtési céllal.

Problémáink az idén sokasodtak. A szakosztály kezelésében lévő kutatóházat 5 alkalommal fosztották ki. Március végéig a Törekvés-barlang bejáratát 3 alkalommal találtuk nyitva.....

A csoport tagjai 17 előadást tartottak a Kőbányai Ifjusági Házban.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Lendvay Ákos". The signature is written over a horizontal dotted line.

Lendvay Ákos

Budapest, 1978. január 08.

Jelentés a Kőbányai Barlangkutató és Hejymászó
Szakosztály "Pilis" kutatócsoportjának 1977 évi
munkájáról

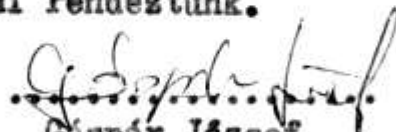
Csoportunk az 1977-es évben nagy lendülettel kezdett a munkatervben rögzített kutatási tervek megvalósításához. A január-februárban vezetett "nyílt turák" hatására a csoport létszámában még tovább erősödött, a sok munkatúra után bizony jólesett végre barlangot is járni. Jó hangulatban kezdődtek meg tehát a munkák az Ajándék-barlangnál márciusban. Két kétnapos munkatúra alatt a bejárat alatt húzódó meredek lejtőre erőgyengítő deppókat építettünk, majd egy harmadik munkatúra alkalmával biztosítottuk, körbekerítettük a barlang bejáratát. Ki kellett cserélni az évekkel ezelőtti készített állványzatot is. Ezután vette kezdetét a barlangban lévő omlás kőanyagának kitermelése. Óvatosan kellett a köveket kiemelni, mert hatalmas sziklák egyrészt egymást, másrészt a barlang mennyezetét támasztották alá. Az omlás bontása során két kézigránatot találtunk. Ezek eltávolítása a barlangból nem volt leányálom, s mire a barlangtól 50-60 méterre sikerült egy bozót közepén biztonságba helyezni, bizony beleizzadtam. Ezután kettőzött óvatossággal folytattuk a munkát. Nagy cseppkődarabok, oszlopcsonkok tekintélyes mennyiségben kerültek ki a törmelekből. Mindez egyrészt arra mutat, hogy az omlást robbanás /lőszer! / okozta, másrészt, hogy ez a robbanás meglehetősen képződményekkel rendelkező barlang további járatait torlaszolta el. Május végéig 5 m³ anyagot emeltünk ki a barlangból.

A dorogi kutatóknak ebben az évben szinte alig tudtunk segítséget nyújtani a Pilis-nyergi-viznyelőben. Szervezetten két alkalommal vezettünk a nyelőhöz turát, s nyári kutatótáborunkban Tóth Csaba résztvett. Ugy az Ajándék-barlangban, mint a Pilis-nyergi-viznyelőben 3-3 alkalommal végeztünk hőmérséklet méréseket.

A Gerecse-csoport vezetőjének betegsége -sérvvel operálták -no meg a tatabányai munkák erősítése miatt a csoport tagjai a második félévben a létszámában erősen megfogyott Gerecse-csoport tagjaival együtt dolgoztak. Így résztvettek a nyári és őszi kutatótáborban is.

Egyéb programjaink szorosan kapcsolódtak a szakosztályi klubhoz. Az ott elhangzott előadások közül nyolcat mi rendeztünk.

ht

Gáspár József

Budapest, 1978. január 10.

Csontmaradványok a Pisztoly-barlangból és az Arany-lyukból

Lendvay Ákos 1977. novemberében újabb csontmaradványokat juttatott el a M.Áll.Földtani Intézet Ósgerinces Gyűjteményébe, amelyek a következők voltak:

Pisztoly-barlang

.Gy.: 1977.VI.5.

Glis glis/LINNÉ/ 1 mandibula fr. - nagy pele
Spalax leucodon NORMANN - földi kutya, 1 cranium
Felis silvestris SCHREBER - vadmacska, 1 ulna
Lepus europaeus PALLAS - mezei nyul, 1 mandibula,
1 I, 1 scapula fr., 1 pelvis fr., 1 vertebra,
2 mtc.

Ovis seu Capra - juh vagy kecske, 1 juvenilis scapula fr.,
1 vertebra fr.

A leletek holocén korúak, valószínűleg a neolitikumnál nem idősebb. Külön érdekessége a Spalax leucodon, amely már a Törekvés-barlangból is előkerült a környékről, szintén Lendvay Ákos gyűjtésével.

Arany-lyuk /Gerecse/

Gy.: 1977. október. Kb. 10 m mélységből, a bejárattól 20 m-re.

Cervus elaphus LINNÉ - szarvas, maxilla.

A lelet áthalmazott humuszos löszből került elő, kora holocén.

Bp. 1978. január 6.

/Dr.Kordos László/

BARLANGI BIZTONSÁGI UTMUTATÓ

Biztonsági utmutatónk célja a barlangkutató, barlangjárás során előforduló veszélyhelyzetek megelőzése, ill. a már létrejött veszélyhelyzetben a balesetek, sérülések elkerülése, minimumra csökkentése. Utmutatónk gyakorlati tapasztalatok és elméleti megállapítások alapján lett összeállítva. /Hála a szerencsének, mincs minden pontról személyes tapasztalatunk .../

Összeállította: Lendvay Ákos

Lektorálta, javította: Dr. Dénes György

Az utmutató pontjainak gondos betartása a szubjektív okokból bekövetkező baleseteket szinte kizárja, az objektív veszély lehetőségét pedig nagymértékben csökkenti. A X. ker. Természetbarát Szövetség, a Kőbányai Petőfi Sportkör vezetőségének nevében is kérem, hogy szakosztályunk minden tagja az alábbiakat gondosan tanulmányozza és gyakorlati szinten minden alkalommal az alábbiakhoz tartsa magát.

Lendvay Ákos

a Kőbányai Barlangkutató és Hegymászó Szakosztály vezetője

I.

- Barlangba egyedül soha ne menj! Ha egyedül vagy, a legkisebb baleset is végzetes lehet! Szüleid és társaid mindig tudják hol, merre jártok.
- Kizárólag olyanok társaságában turázz barlangban, akiknek gyakorlottságáról meggyőződted!
- Ne légy vakmerő! Nem a vakmerő, hanem a feladatokat kellő körültekintéssel mérlegelő és annak alapján ténykedő barlangász a bátor, jó kutató.
- Bizzál társadban és soha ne hagyd el a bajban! Sérültet ha egy mód van rá - magára hagyni szigorúan tilos! Kivétel: ha nincs más mozgásképes ember.
- Ha bárki segítségre szorul, kérés nélkül köteles vagy segítségére sietni. Te is rászorulhatsz!

St. 752/77.

A vízhatlan elsősegély csomagot minden utadra vidd magaddal.

Sérülés esetén köteles vagy azonnal elsősegélyt kérni, ill. adni.

I.

• Fővilágításod mindig karbidlámpa legyen.

• Ha ketten vagytok, két világító eszköz kötelező. Legalább az egyik karbidlámpa legyen. Több turázó esetén minden második embernél lámpa legyen.

• Tartalékvilágításról és gyújtó eszközről ne feledkezz el.

• Ismeretlen barlangban előrehatolás közben készíts utvonaladról térképvázlatot, hagyj magad mögött jelzéseket.

• Ha eltévedtél, ne ess pánikba! Gondold át, hol hibáztál!

• Sötétben soha ne mozogj! Az érzékek tévednek, jól ismert helyen is lezuhanhatsz. Ha tudják, hová indultál, ugyanis érted jönnek, maradj sötétben a helyeden.

II.

• A mászókötelet és biztosítókötelet használatbavétel előtt mindig vizsgáld át! Biztosítókötelet munkára /pl.vödrözés/ a munkakötelet mászásra, biztosításra nem szabad használni.

• Perlonkötéllel való mászás esetén vigyázz, hogy a karbidlámpa ne kerüljön a kötéll közelébe. Elolvadhat.

• Tíz méternél magasabb /mélyebb/ mászás /ereszkedés/ esetén kötelező a biztosítás. 5 méter felett ajánlatos.

• Soha ne állj a feletted álló v. ereszkedő kutatótársad alá. Lerughat v. leejthet valamit.

• Mélyebb ereszkedésnél ha leértél, légy tekintettel az utánad jövőre. Oltsd ki a lámpád és várd őt sötétben.

III.

• Zsombolyba való ereszkedésnél a kötélbiztosítás kötelező!

• Az első ereszkedő a törmeléket mindig rugdalja le.

• Az ereszkedésnél és a lenntartózkodás ideje alatt kötelező az alszijjal ellátott műanyag fejvédő /kobak/ vagy sisak viselése.

• A hágcsók bekötését aprólékos gonddal vizsgáld felül!

V.

- Bontásnál és minden barlangban végzett munkánál a műanyag fejevédő viselete kötelező.
- Fejed felett soha ne bonts!
- Az omlásveszélyes helyeken biztonsági ácsolatot kell készíteni.
- Viznyelő barlangban való kutatásnál kísérd figyelemmel az időjárásjelentést és hagyd a felszínen figyelőt, aki a veszélyről időben értesíthet. Hóolvadás v. zivatarveszély esetén viznyelő barlangba leszállni tilos.

VI.

- Mászás közben új fogás, vagy állás után csak abban az esetben nyulj, ha a többi végtagod /kezed-lábad/ fixen áll. A fogást és állást teljes ránehezedés előtt ki kell próbálni.
- Barlangba elsőnek és utolsónak az elsőmászó ill. utómászó megy. Az elsőmászó a csoport legtapasztaltabb tagja, általában a csoport vezetője vagy a vezető által kijelölt személy. Az utómászó a csoport vezetőhelyettese, vagy megfelelő tapasztalatokkal rendelkező, kijelölt személy.
- A turán, ill. a kutatómunka során szeszeseittel, gyógyszer fogyasztása, bevétele szigorúan tilos. Ha a vezető illet tapasztal, köteles az illetőt azonnal kizárni a turáról, és a szakosztály vezetőségénél jelentést tenni.

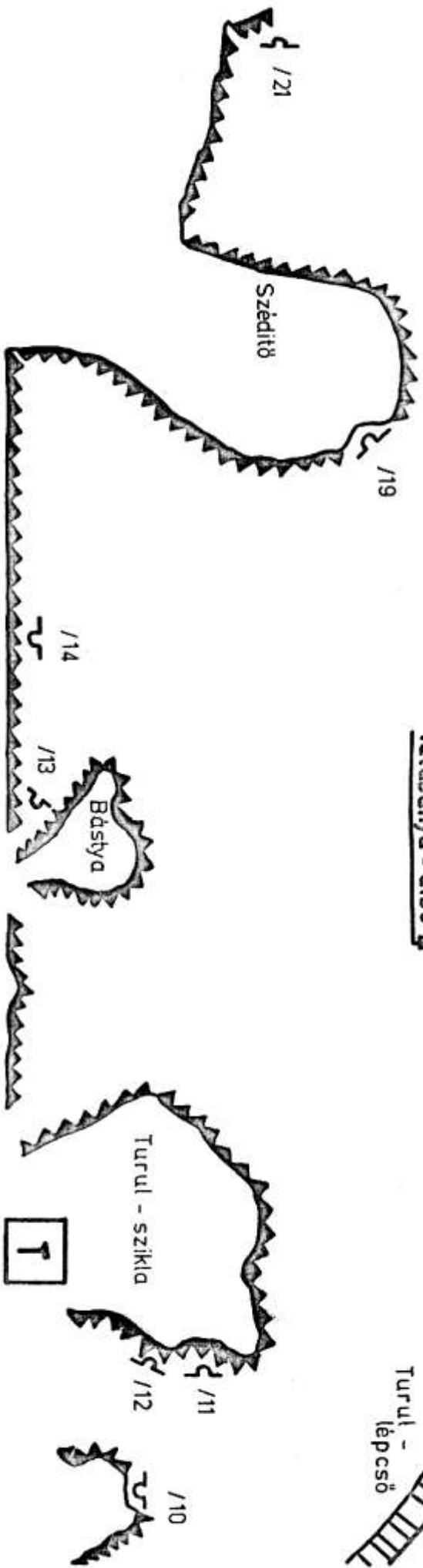
VII.

- Saját felelősségedre lettél barlangkutató. Bármely baleset esetén felelősséget mást csak abban az esetben terhel, ha bűnös gondatlanság ténye forog fenn.
- Vezetőd v. vezetőid tudta és engedélye nélkül megtett turán téged terhel minden felelősség.
- Ha a vezető /rangidős/ utasításait figyelmen kívül hagyod, a következményekért magad vagy a felelős.
- A biztonsági utmutató bármely pontjának megszegése esetén a következményekért magad vagy a felelős, ha a jelenlévő rangidős kutató a szabálytalanságot nem akadályozta meg, úgy részben ő is felelősségre vonható.

VIII.

- Háziilag berkácsolt mászó- vagy ereszkedőgépeket saját érdekedben soha ne használj!
- A kötelek kikötését, a csomózásokat, bekötéseket legalább kétszer vizsgálj át.
- Övd a kötelet a napfénytől és a felesleges nedvességtől. A kötélre ne állj rá, ne maszkalj rajta.
- A fejevédő viselete minden barlangban kötelező. Kőpergés, megcsuszás mindenhol előfordulhat és a kobak ilyenkor életmentő lehet.

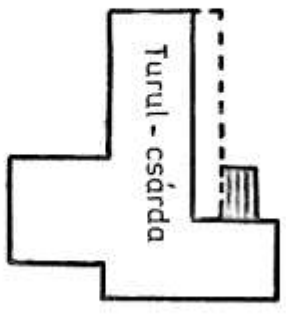
Talabánya - alsó

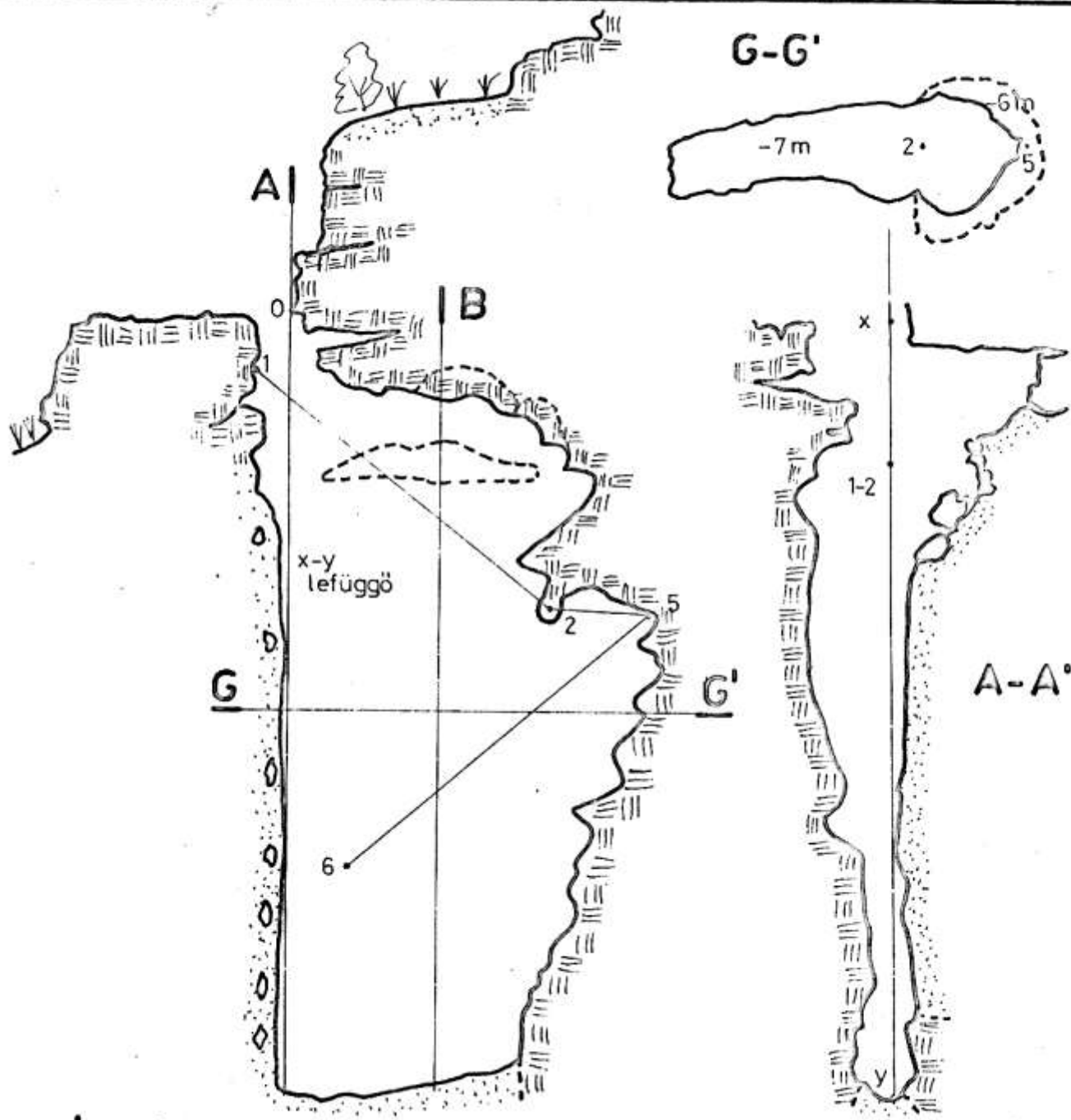
≈ M 1:400
Kőbányai Barlangkutató és
Hegymászó Szakosztály
Lendvay Á — 1977

Panoráma út

Autóparkoló

4630
**TURUL - emlékmű és
környékének vázlatos
helyszínrajza**
GERECSE - HEGYSÉG

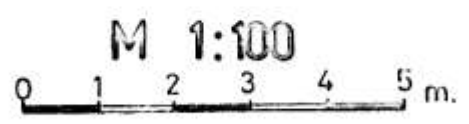
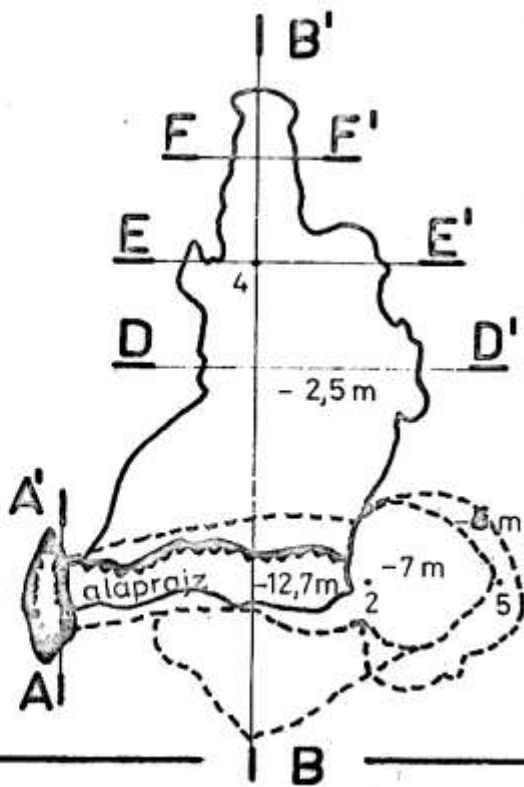
GERECSE - HEGYSÉG
Törekvés-barlang

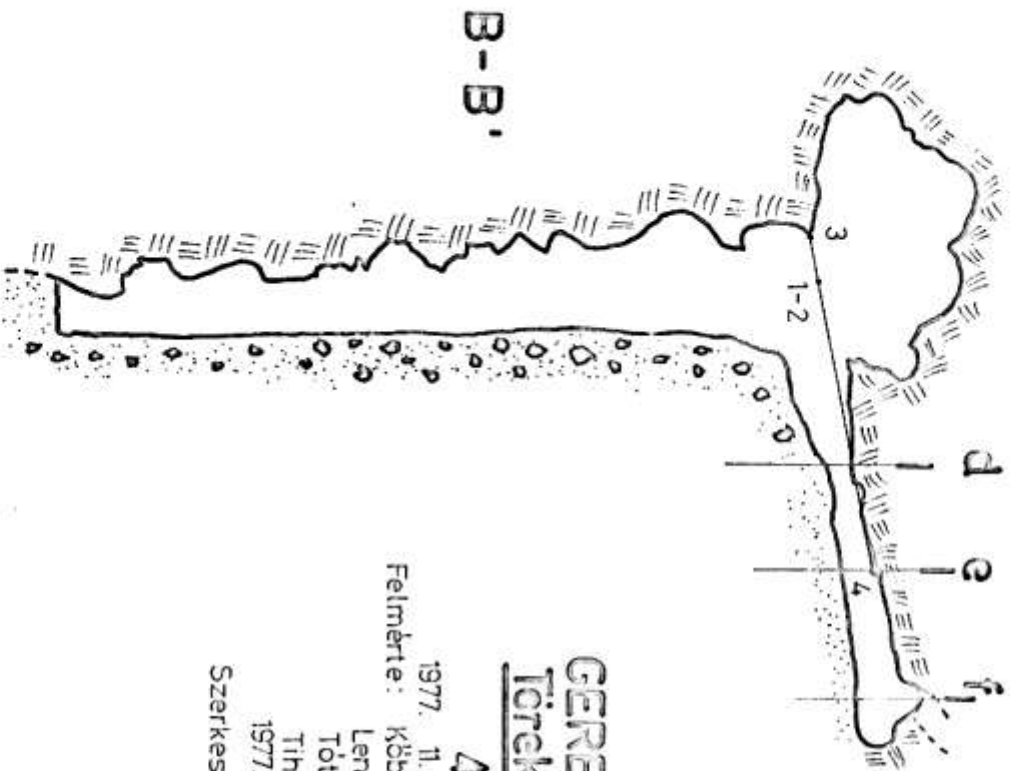
4630/10

1977. 11. 07.-i állapot.
 Felmerte: Lendvay Á.
 Tóth I.
 Tihanyi P.

Kőbányai Barlangkutató és
 Hegymászó Szakosztály
 1977. 11. 06-07.

Szerkesztette: Lendvay Á. 1977.

B-B'

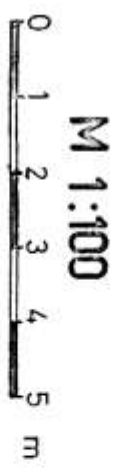
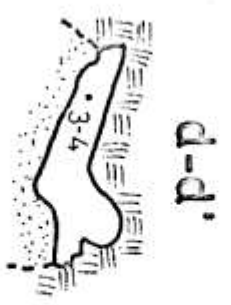
GERECSE-HEGYSÉG
Törökvés - barlang.

4630/10

1977. II. 07. - i állapot.
 Felmérte: Kőbányai Barlangkutató és Hegymászó Szakosztály

Lendvay Á
 Tóth I.
 Tihanyi Péter
 1977. II. 06.-07.

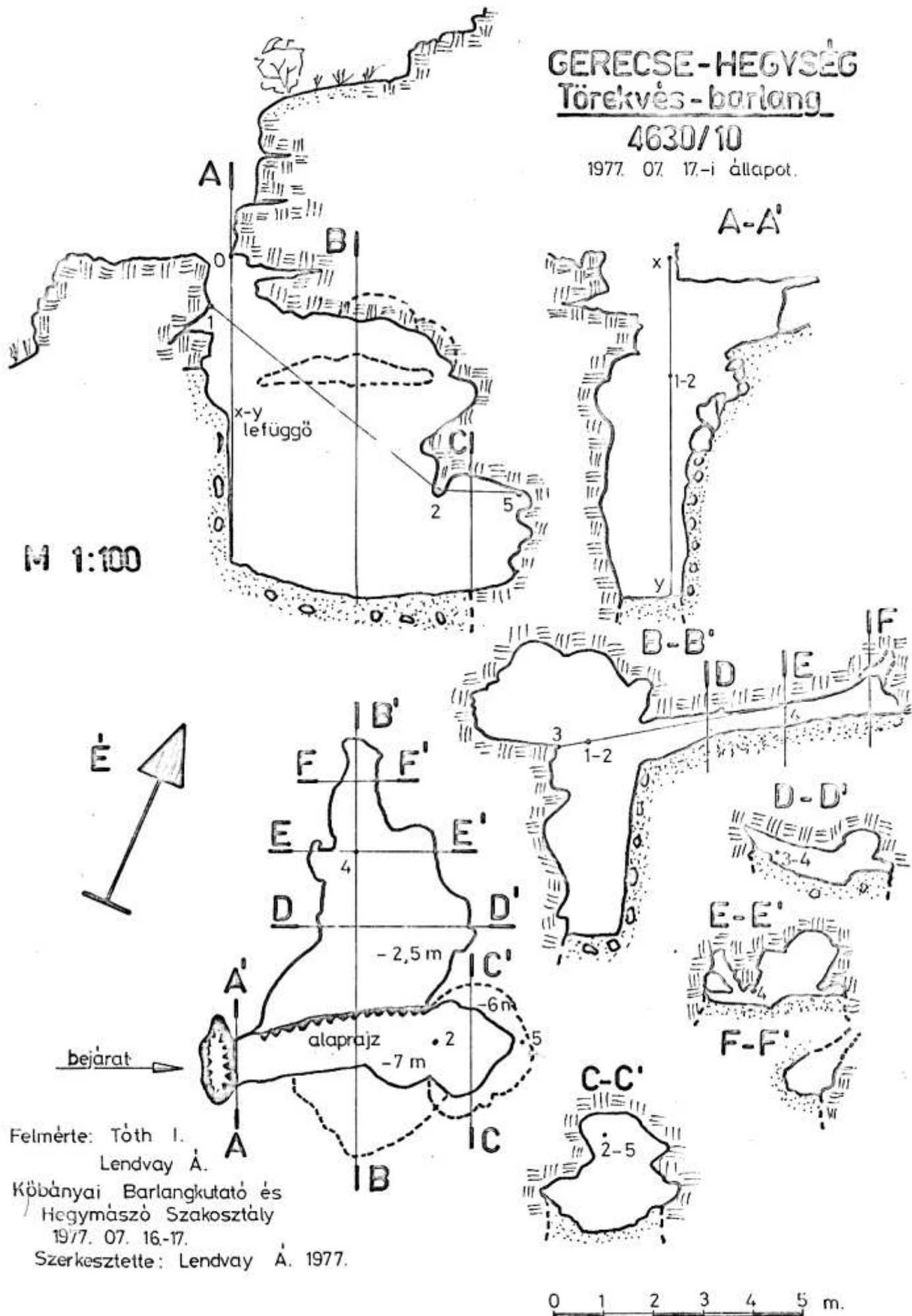
Szerkesztette: Lendvay Á. 1977.

GERECSE-HEGYSÉG Törekvés-barlang

4630/10

1977. 07. 17.-i állapot.

M 1:100

bejárat

Felmérte: Tóth I.

Lendvay Á.

Kőbányai Barlangkutató és

Hegymászó Szakosztály

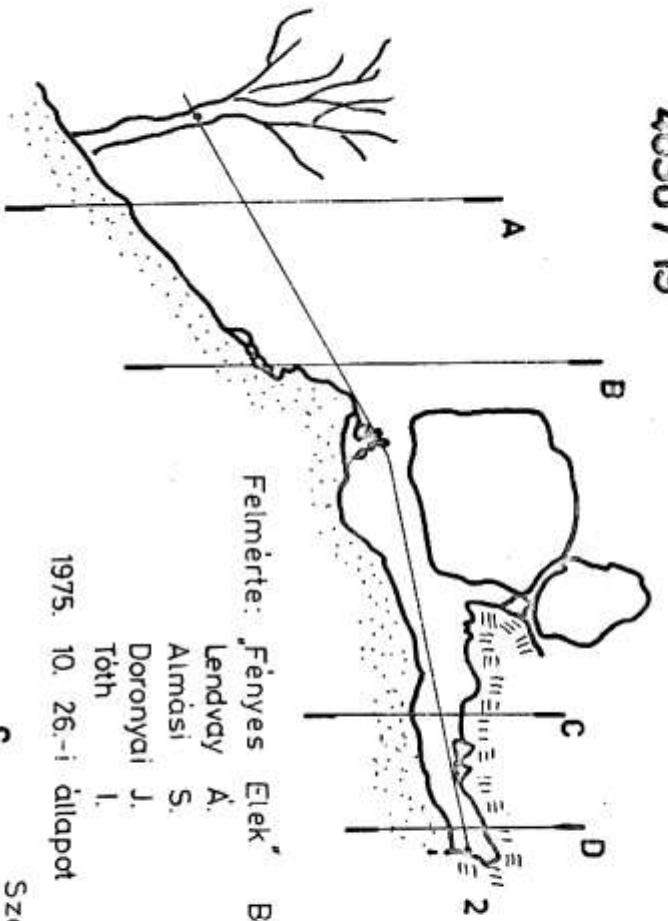
1977. 07. 16-17.

Szerkesztette: Lendvay Á. 1977.

0 1 2 3 4 5 m.

GÁRÉCSE-HEGYSÉG
Rajkerti-barlang.

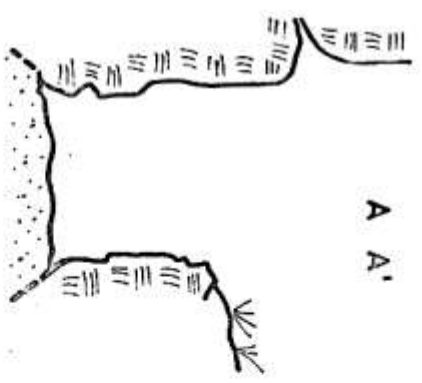
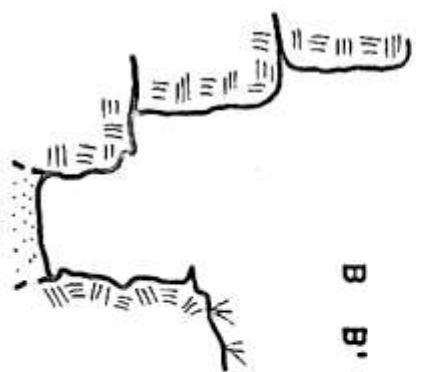
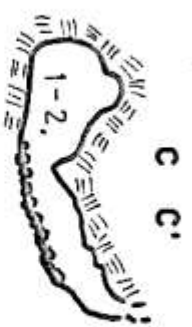
4630 / 19

Felmérte: Fényes Elek
 Lendvay Á. S.
 Almási S.
 Doronyai J. I.
 Tóth I.

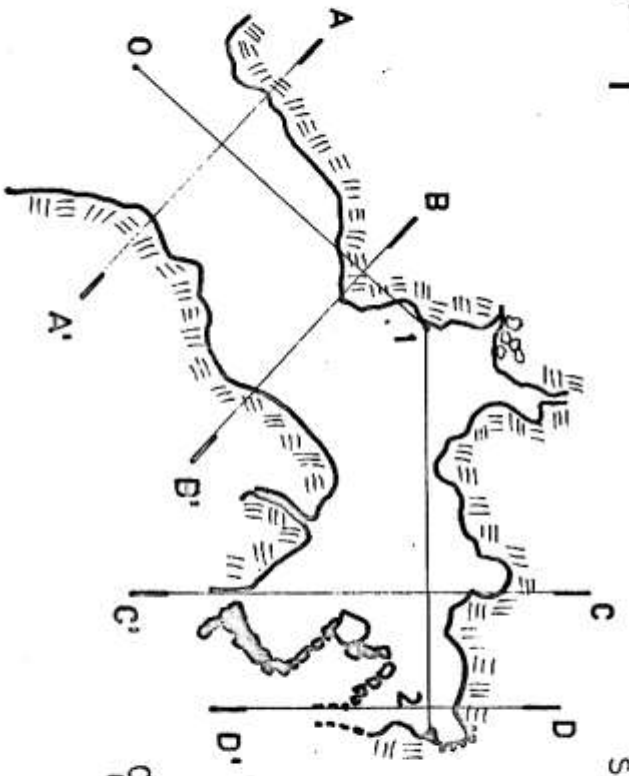
Barlangkutató és Hegymászó Szaksztály

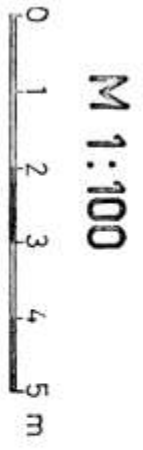
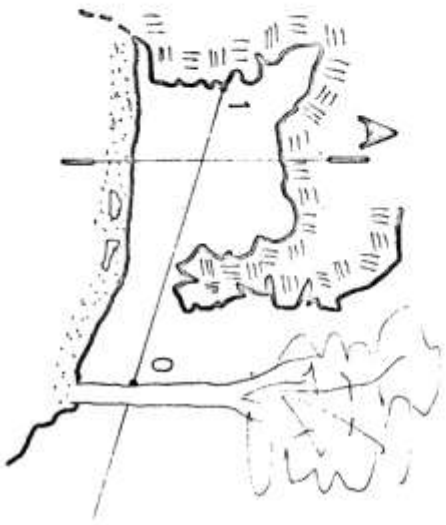
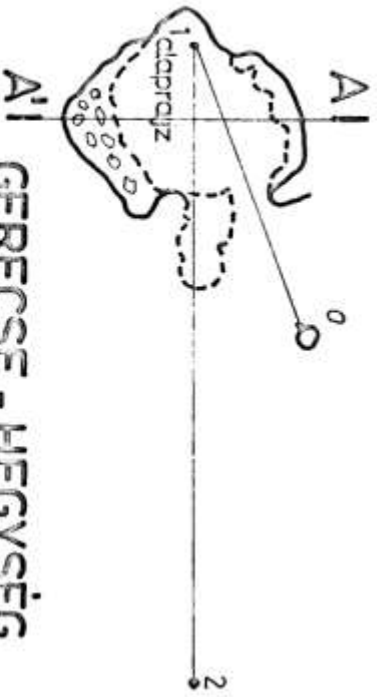
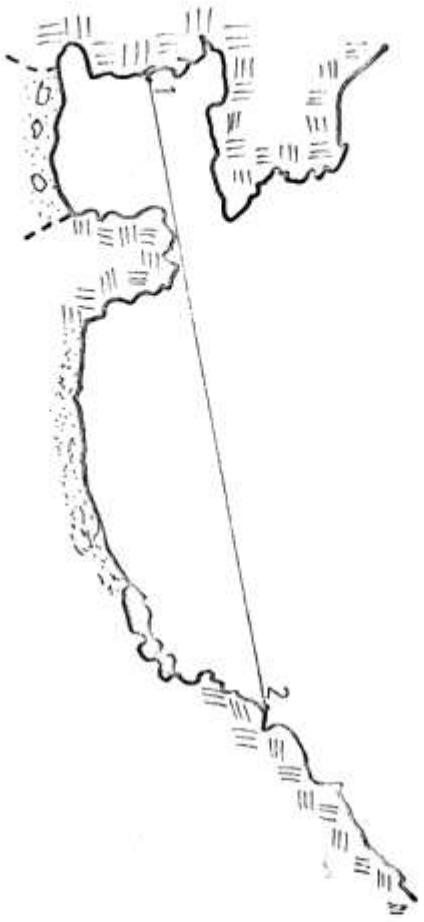
1975. 10. 26.-i állapot

Szerkesztette:
 Lendvay Á.
 1977.

M 1 : 100

GERECSE - HEGYSÉG
Lőfej - barlang.

4630 / 21

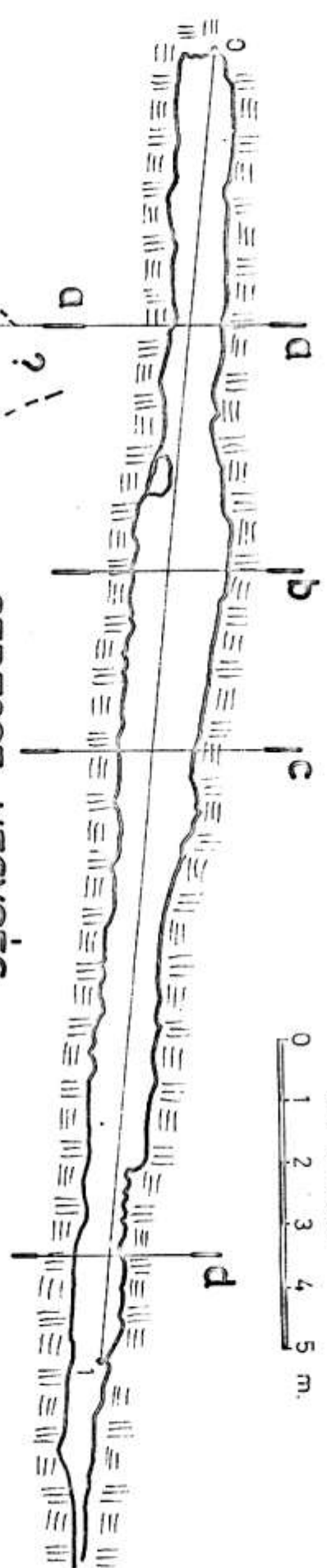
Felmérte: Kőbányai Barlangkutató és
 Hegymászó Szaksztály

Tóth I. Á.
 Lendvay Á.

1977. 03. 07.

Szerkesztette: Lendvay Á. 1977

M 1:100
 0 1 2 3 4 5 m.

GERECSE - HEGYSÉG
CSÁRDA - BARLANG

4630 / 14

Felmérte: Fényes Elek Barlangkutató és Hegymászó Szaksztyály

Lendvay Á.

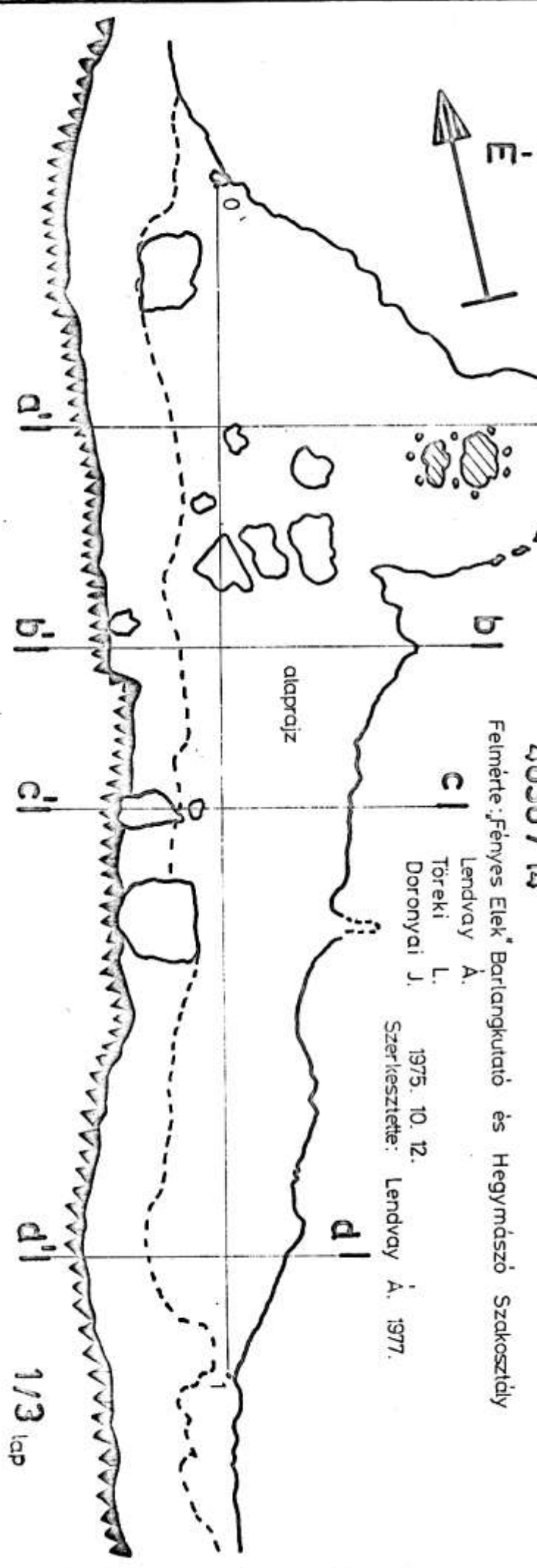
Tőreki L.

Doronyai J.

1975. 10. 12.

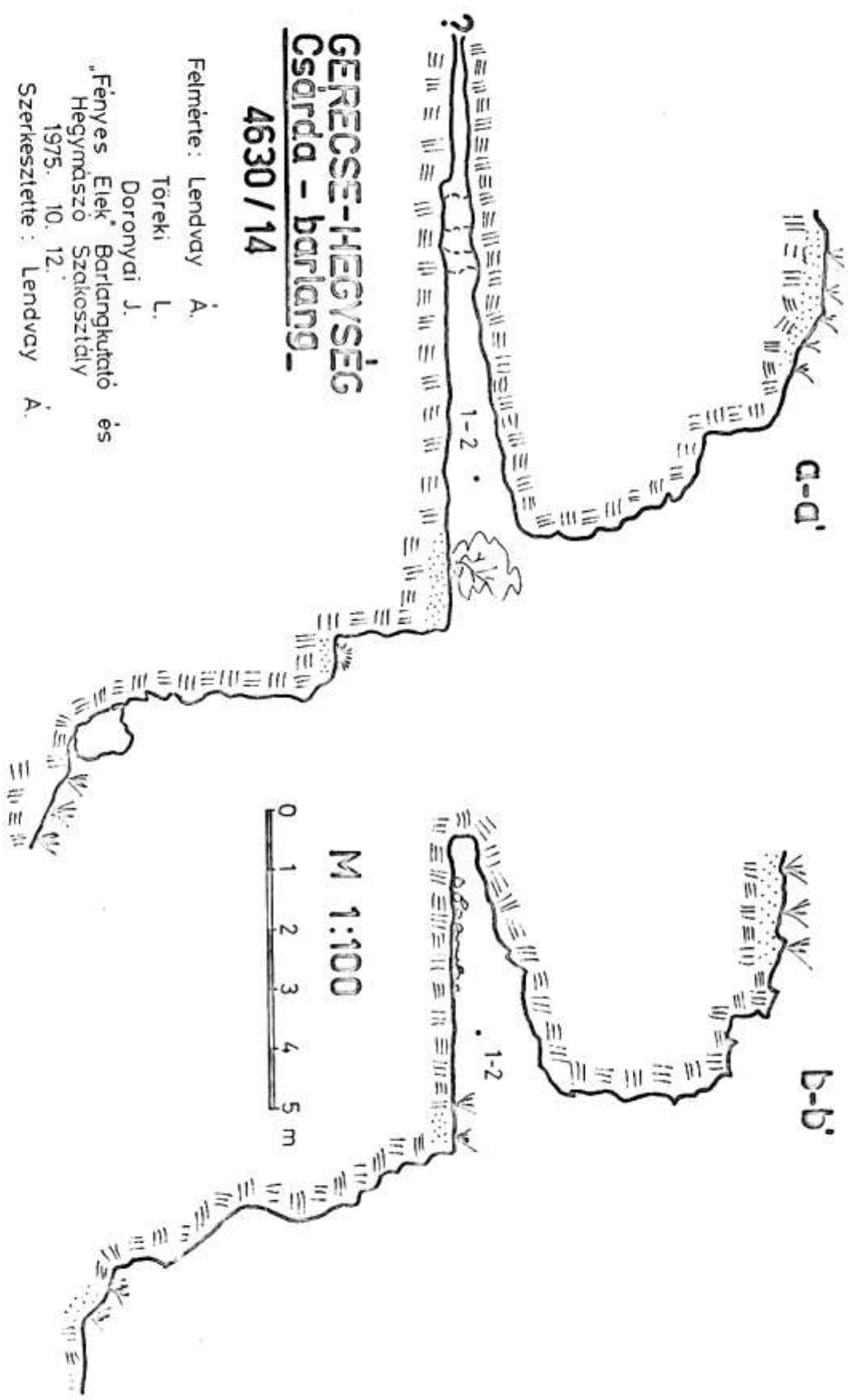
Szerkesztette: Lendvay Á. 1977.

alapröjz

1/3 lap

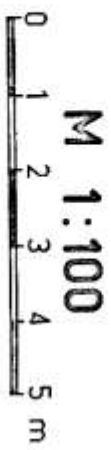
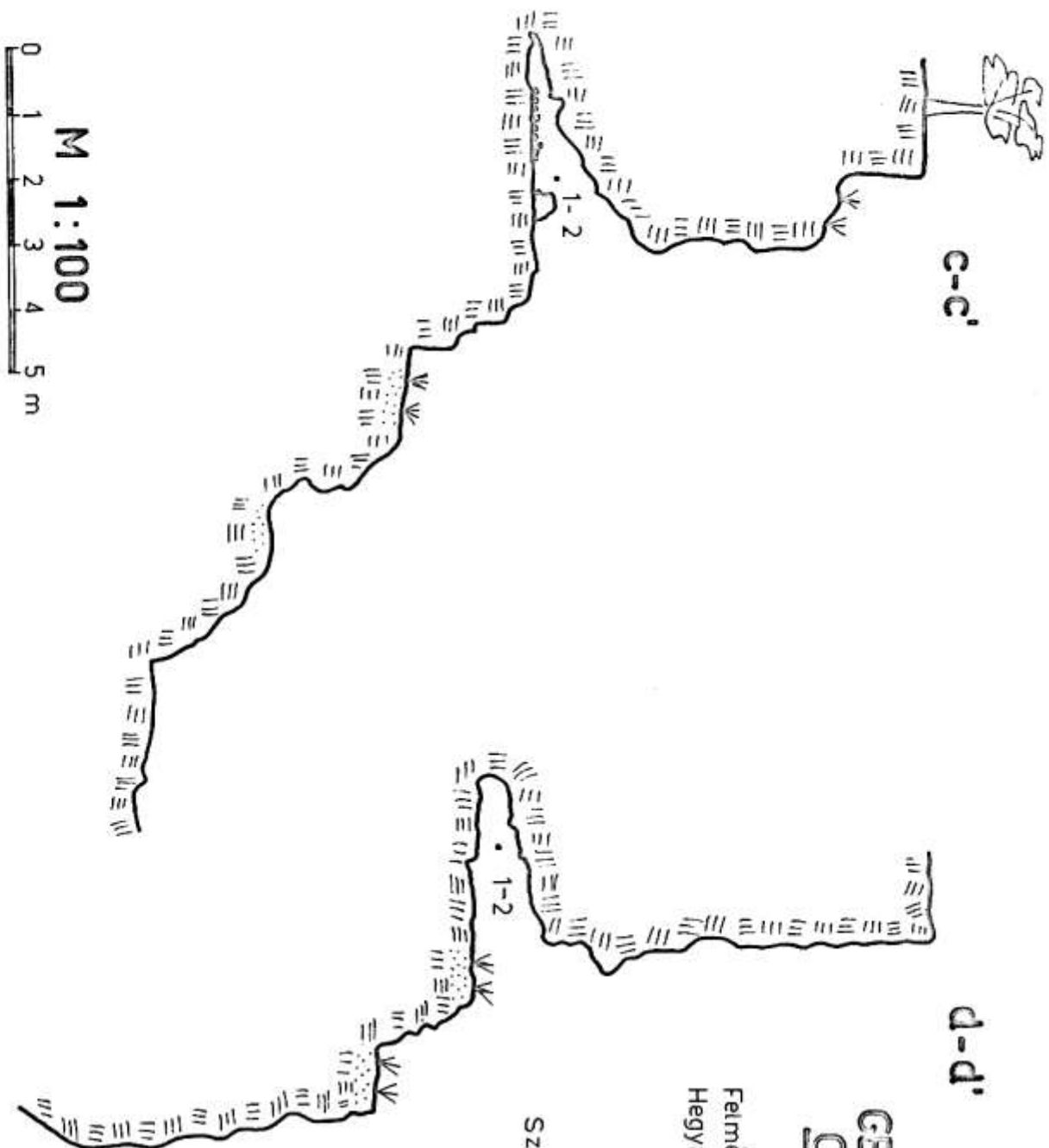

GERECSÉ-HEGYSÉG
Csőrda - bárány.

4630 / 14

Felmérte: Lendvay Á.
 Tőreki L.
 Doronyai J.
 „Fényes Elek” Barlangkutató és
 Hegymászó Szakszövetség
 1975. 10. 12.
 Szerkesztette: Lendvay Á.

c-c'

d-d'

GERECSE-HEGYSÉG
Csárda - barlang.

4630 / 14

Felmérte: Fényes Elek' Barlangkutató és
 Hegymászó Szakosztály

Lendvay Á.

Töröki L.

Doronyai J.

1975. 10. 12.

Szerkesztette: Lendvay Á. 1977.